

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра культурології та хореографічного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № __ від _____ 2019 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ

підготовки бакалавра

спеціальності 024 Хореографія

освітньої програми (спеціалізації) Хореографія

Програма навчальної дисципліни «НАРОДНИЙ ТАНЕЦЬ» підготовки бакалавра, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 024 «Хореографія» за освітньої програмою «Хореографія»

Розробник: Дужич-Ніколайчук Віктор Іванович, заслужений артист України, старший викладач кафедри хореографії.

Рецензент: Смирнов Валерій Васильович, заслужений артист України, головний балетмейстер Волинського державного академічного українського народного хору.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри культурології та хореографічного мистецтва

протокол № __ від ____ 2019р.

Завідувач кафедри:

проф. Головей В.Ю.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету культури і мистецтв

протокол № __ від ____ . ____ . 20__ р.

Голова науково-методичної комісії факультету культури і мистецтв

доц.Каленюк О.М.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Дужич-Ніколайчук В.І. 2019

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 024 Хореографія Освітня програма Хореографія Освітній ступінь Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів - 285/9,5		Рік навчання – 1,2
		Семестр – 1,2,3,4
		Лекції - 8 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лабораторні - 132 год.
		Самостійна робота 128 год.
		Консультації 17 год.
	Форма контролю: екзамен: 1,3,4 сем., залік: 2 сем.	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Дисципліна «Народний танець» сприяє формуванню фахових компетентностей майбутнього хореографа. Дисципліна передбачає лекційні та практичні заняття, що містять інформацію про особливості танцювальної культури певного народу.

Мета вивчення курсу - Метою викладання навчальної дисципліни «Народний танець» є вивчення нових знань та формування пізнавальних завдань про танцювальну культуру, стилі, манеру танців різних народів.

Завдання вивчення курсу: отримання знань в галузі новітніх тенденцій гармонічної мови виконавської техніки в хореографічну мистецтві; практичне оволодіння навичками виконання танцювальної лексики танців різних народів.

Бакалавр повинен знати: мету і завдання дисципліни; методику виконання та застосування рухів; закономірності розвитку народного танцю на сучасному етапі; принципи поєднання окремих рухів у танцювальні сполучення та фігури; вплив географічних, кліматичних умов проживання на манеру виконання народного танцю; характеристику танцювальної культури відповідно до історичних епох; термінологію народного танцю.

Бакалавр повинен вміти: володіти виконавськими навичками в різних за тематикою, лексикою, характером хореографічних творах; володіти навичками постановки тулуба, ніг, рук, голови; виконувати рухи та зразки народних танців у відповідній манері і техніці;

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Інтегральна компетентність (ІНТ) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі «Культура і мистецтво» спеціальності «Хореографія» для вирішення широкого спектра типових задач мистецької освіти та виконавської діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності (ФК) Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва, усвідомлювати його як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб.

Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин			
		у тому числі			
		Лек.	Лаборат.	Консул.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Український та російський танець.					
Тема 1. Предмет, завдання, структура та зміст дисципліни «Народний танець». Танцювальне мистецтво України .	10	2			8
Тема 2. Методика виконання вправ біля станка першого рівня складності. Вправи біля станка.	21		12	1	8
Тема 3. Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (український народний танець).	21		12	1	8
Тема 4. Етюд. Постановка танцювальних етюдів «Хоровод» , «Козачок».	20		10	2	8
Разом за змістовим модулем 1	72	2	34	4	32
Змістовий модуль 2. Білоруський танець. Танці народів Прибалтики.					
Тема 1. Танцювальне мистецтво Білорусії та народів Прибалтики.	10	2			8
Тема 2. Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка.	21		12	1	8
Тема 3. Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (білоруський, литовський танець).	19		10	1	8
Тема 4. Етюд. Постановка танцювальних етюдів «Крижачок», «Лявоніха», «Литовська полька».	20		10	2	8
Разом за змістовим модулем 2	70	2	32	4	32
Змістовий модуль 3. Польський народний танець.					
Тема 1. Танцювальне мистецтво Польщі.	10	2			8
Тема 2. Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка.	21		12	1	8
Тема 3. Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (польський танець).	21		12	1	8
Тема 4. Етюд. Постановка танцювальних етюдів «Оберек», «Краков'як», «Мазур».	20		10	2	8
Разом за змістовим модулем 3	72	2	34	4	32

Змістовий модуль 4. Угорський та італійський народний танець.					
Тема 1. Танцювальне мистецтво Угорщини та Італії.	10	2			8
Тема 2. Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка.	21		12	1	8
Тема 3. Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (угорський, італійський танець).	19		12	1	8
Тема 4. Етюд. Постановка танцювальних етюдів «Чардаш», «Тарантелла».	21		10	3	8
Разом за змістовим модулем 4	71	2	32	5	32
Усього годин	285	8	132	17	128

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№	Тема	Кількість годин
1.	Танцювальне мистецтво України, опрацювання літературних джерел.	8
2.	Методика виконання вправ біля станка першого рівня складності. Вправи біля станка. Опрацювання теоретичного матеріалу курсу. Практична робота над удосконаленням професійної майстерності	8
3.	Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (український танець). Відпрацювання виразності рухів, стилю та манери виконання народних танців.	8
4.	Танцювальні етюди «Хоровод», «Козачок». Аналіз хореографічного тексту та малюнків танцювальних композицій провідних хореографічних колективів народів світу (відеозапис, відвідування концертів).	8
5.	Танцювальне мистецтво Білорусії та народів Прибалтики, опрацювання літературних джерел.	8
6.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка. Опрацювання теоретичного матеріалу курсу. Практична робота над удосконаленням професійної майстерності.	8
7.	Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (білоруський, литовський танець). Відпрацювання виразності рухів, стилю та манери виконання народних танців.	8
8.	Танцювальні етюди «Лявоніха», «Крижачок», «Литовська полька». Аналіз хореографічного тексту та малюнків танцювальних композицій провідних хореографічних колективів народів світу (відеозапис, відвідування концертів).	8
9.	Танцювальне мистецтво Польщі, опрацювання літературних джерел.	8

10.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка. Опрацювання теоретичного матеріалу курсу. Практична робота над удосконаленням професійної майстерності.	8
11.	Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (польський танець). Відпрацювання виразності рухів, стилю та манери виконання народних танців.	8
12.	Танцювальні етюди «Оберек», «Краков'як», «Мазур». Аналіз хореографічного тексту та малюнків танцювальних композицій провідних хореографічних колективів народів світу (відеозапис, відвідування концертів).	8
13.	Танцювальне мистецтво Угорщини та Італії, опрацювання літературних джерел.	8
14.	Методика виконання вправ біля станка другого рівня складності. Вправи біля станка. Опрацювання теоретичного матеріалу курсу. Практична робота над удосконаленням професійної майстерності.	8
15.	Методика виконання вправ на середині залу. Вправи на середині залу (угорський, італійський танець). Відпрацювання виразності рухів, стилю та манери виконання народних танців.	8
16.	Танцювальні етюди «Гарантелла», «Чардаш»,. Аналіз хореографічного тексту та малюнків танцювальних композицій провідних хореографічних колективів народів світу (відеозапис, відвідування концертів).	8
Разом		128

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

(1, 2, 3, 4 семестр)

Поточний контроль (макс = 40 балів)				Модульний контроль (макс — 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1				Модуль 2	
Змістовий Модуль 1 (макс = 40 балів)				МКР	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	60	
10	10	10	10		

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модульна контрольна робота (60 балів)

54-60 балів виставляють студентів, який вияви всебічні, системні і глибокі знання з навчально-програмового матеріалу; повністю розкрив зміст на поставлені запитання; вільно володіє спеціальною термінологією, грамотно ілюстрував відповіді прикладами; на високому художньому рівні володіє технікою виконання хореографічної лексики вивчених танців.

44 - 53 балів виставляють студентів, який правильно розкрив зміст на поставлені запитання, та у відповідях бракувало власних суджень; грамотно володіє спеціальною термінологією, на високому художньому рівні володіє технікою виконання хореографічної лексики вивчених танців.

36-43 бали виставляється студентів, який зміст питань виклав частково, не послідовно; логічний зв'язок у відповіді відсутній, але суть запитання розкрита, на достатньому художньому рівні володіє технікою виконання хореографічної лексики вивчених танців.

22-35 балів виставляється студентів, який основний зміст запитання не розкрив; припустився принципових помилок; спеціальною термінологією

володіє частково, на достатньому художньому рівні володіє технікою виконання хореографічної лексики вивчених танців.

0- 21 балів виставляється студентові, який основний зміст запитання не розкрив; припустився принципових помилок; спеціальною термінологією не володіє частково, фрагментарно володіє технікою виконання хореографічної лексики вивчених танців.

Поточний контроль (10 балів)

9-10 балів отримує студент, який має глибокі, ґрунтовні та системні знання з народного танцю, володіє програмним матеріалом, впевнено демонструє практичні навички біля станка та на середині залу, вміє передавати характер народних танців.

7-8 бала отримує студент, який має глибокі знання з народного танцю, чітко та методично правильно виконує хореографічний матеріал. Окремі допущені помилки незначні.

3-5 бала отримує студент, який має достатні знання з народного танцю, виявляє знання програмного матеріалу, допускає незначні помилки при виконанні вправ біля станка та рухів на середині залу.

0-2 бала отримує студент, який має недостатні знання з народного танцю, виявляє незнання програмного матеріалу, допускає грубі помилки при виконанні вправ біля станка та рухів на середині залу, не передають характер народних танців

0-2 бала отримує студент, який має недостатні знання з народного танцю, виявляє незнання програмного матеріалу, допускає грубі помилки при виконанні вправ біля станка та рухів на середині залу, не передають характер народних танців.

7.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Пшеничний О. В. Основи балетмейстерського мистецтва / О. В. Пшеничний. – О. : 2000 . – 64 с.
2. Василенко К. Композиція українського народносценічного танцю / К. Василенко. – К. : Мистецтво, 1988. – 125 с.
3. Захаров Р. В. Искусство балетмейстера / Р. В. Захаров. –М. : 1954. – 351 с.
4. Захаров Р. В. Сочинение танца / Р. В. Захаров. – М. : Искусство, 1983. – 235 с.
5. Захаров Р. В. Работа балетмейстера с исполнителями / Р. В. Захаров. – М. :1967 – 62 с.
6. Захаров Р. Записки балетмейстера / Р. В. Захаров. – М. : 1976. – 351 с.
7. Смирнов И. Работа балетмейстера над хореографическим произведением / И. Смирнов. – М. : Министерство культуры РСФСР, 1979. –72 с.
8. Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М. : Искусство, 1967. – 680 с.
9. Ткаченко Т. Народные танцы/ Т. Ткаченко. – М. : Искусство, 1975. – 350 с.
- 10.Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю / В. М. Верховинець. – 5-е вид. – К. : Муз. Україна, 1990. – 152 с.
- 11.Василенко К. Ю. Український танець / К. Ю. Василенко. – К. : ІПК ПК, 1997. – 282 с.
- 12.Кривохижа А. М. Гармонія танцю: Навчально - методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів / А. М. Кривохижа. – Кіровоград : 2007. – 100 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ:

1. Походження і розвиток народного хореографічного мистецтва.
2. Народний танець, як складова національної культури.
3. Народні танці, як невід’ємна частина народних обрядів та свят.
4. Видатні балетмейстери народного танцю.
5. Провідні колективи народного танцю.

6. Танцювальне мистецтво України.
7. Класифікація українських танців, їх жанрові різновидності та стилістичні особливості.
8. Танцювальна культура Білорусії, Литви, Латвії, Естонії: формування, становлення та розвиток.
9. Класифікація білоруських та прибалтійських танців, характеристика сценічних форм.
10. Історичні аспекти становлення професійної народної хореографічної культури Білорусії, Литви, Латвії.
11. Національний колорит білоруської танцювальної лексики. Народний танець «Крижачок», «Лявоніха». Особливості характеру та манери виконання.
12. Національний колорит литовської танцювальної лексики. Народний танець «Литовська полька». Особливості характеру та манери виконання.
13. Особливості формування, становлення та розвитку танцювальної культури Польщі.
14. Особливості формування, становлення та розвитку танцювальної культури Молдавії.
15. Вплив народних обрядів та звичаїв на народне танцювальне мистецтво. Характеристика польських народних танців, їх стильові та характерні особливості.
16. Характеристика діяльності провідних професійних танцювальних колективів Польщі.
17. Національний колорит польської танцювальної лексики. Постановка танцювального етюд «Мазур». Особливості характеру та манери виконання.
18. Національний колорит польської танцювальної лексики. Постановка танцювального етюд «Краков'к». Особливості характеру та манери виконання.
19. Національний колорит польської танцювальної лексики.

Танцювальний етюд «Оберек». Особливості постановки, характер, манера, стиль та виконання.

20. Танцювальне мистецтво Угорщини, Італії. Історичний аспект становлення і розвитку.
21. Характеристика танцювальної культури Угорщини. Історичний аспект становлення і розвитку.
22. Характеристика танцювальної культури Італії. Історичний аспект становлення і розвитку.
23. Класифікація танців Угорщини. Жанрові різновидності та стилістичні особливості. Танцювальна лексика.
24. Класифікація танців Італії. Жанрові різновидності та стилістичні особливості. Танцювальна лексика.
25. Народний танець на професійній сцені. Творчість визначних балетмейстерів Угорщини.
26. Народний танець на професійній сцені. Творчість визначних балетмейстерів Італії.
27. Національний колорит танцювальної лексики Угорщини. Постановка танцювального етюду «Чардаш». Особливості характеру та манери виконання.
28. Національний колорит танцювальної лексики Італії. Постановка танцювального етюду «Гарантелла». Особливості характеру та манери виконання.